

امور اداره و تحریریه سنه سلا نیکی
توفیق افندی نظارت ایدر .

ادبیات ، فنون و معارف و مطایبان
ادبیه و شئون معارف و ترقیدن بحث
ایدر . تنویر افکاره خدمت ایلر .

مجموعه ادبیه

۱۷ ۱۳ A.D

امور اداره و تحریریه سنه متعلق خصوصیات
ایچون توفیق افندی به مراجعت اولتور .

در سعادت و ولایات شاهانه ایچون بر
سنه لك آونه سی بکری بش غروشدور .
آونه اجرئی برینه پوسته پولی قبول
ایدیلیر . مرکزى شمديك باب عالی
جاده سنه عطار بورغاکی افنديك
دکایدور .

فنون اجتماعيه دن

مستعمراتك فائده سي وارمي
بوقى ؟

مجموعه مزك دلالت عنوانه بافرق
هر زمان اديان دن و آكا متعلق مباحث دن
بحث ايده جكمز ظن اولمسون، ملكتمزك،
اهاليزك حيات ساعيانه سنه وسعت ويره جك
هر درلو افكار ومعلوماتك - ادبيانه
تعلق اولسون اولسون - نثري
حساب المملك بزه عائد اولان وظائف دن
بولتيه مندرجاتك برقمى ده مسائل
مهمه اجتماعيه حصر ايتك لزومى
دركاردر .

زمانزده مسائل اجتماعيه لك اهمى
مستعمرات مسائل تشكيل ايلديكى
معلومات . دولتر ترقيات حاله ومستقبله
لرئى هب مستعمراتك ترقينده . اعمارنده
مكمل برحاله كمنده كوربورلر . بونك
ايچون غريده اكر ارباب قلم مستعمرات
مسائله دائر تدقيقات اجرانى كنديلرينه
وظيفه ايدنهرك هب او يولده نثريانده
بوليورلر .

بوچله دن اوله رق موسيو (اوسن)
نامنده بذات طرف دن انكتره لك مستعمرات
تدن تايمين ايلمكده اولدينى تمتعاتك
مقداريني ميين قلمه آلان بر اثرى
كوستره بيليرز . شو اثر كوستر بوركه
انكتره لك بر سنه طرف دن مستعمرات
كوندرمكده اولدينى معمولات ومصنوعاتك
قيمتى آمريقا حكومات متجده سنك بر سنه
طرف دن بتون ممالك اجنبيه كوندرمكده
بولندينى معمولات ومصنوعاتك قيمته
معادل اوليور .

يكن ۱۸۹۷ سنه مى طرف دن انكتره
مستعمراتك ممالك اجنبيه دن وقوع اولان
ادخالاتى درت مليار ۸۱۰ مليون فرانكه
بالغ اولمشيدى كه بونك بوزده فرق بر
راده سنده كى مقدارى انكتره عائد
بوليوردي . ديكر جهتن مستعمرات ده
انكتره يه ايكي مليار اوچيوز مليون قيمته
محصولات وسائر ادخال ايلمشدركه
بو بوزدن حاصل اولان تمتعده قسم
كليسى يه انكتره راجع اولديفه كوره
انكتره لك مستعمرات موجوده لرن دن
نه قدر مستفيد اولدقلى ثابت اولور .

انكتره لك مستعمرات بوزدن تايمين
ايلديكى شو فوائد درجه سنده عجيبا
مستعمرات ده مستفيد اوليورمى ؟ موسيو
(اوسن) مقاله سنده اوراستى ده تدقيق
ايلمشدر . مثالا لكتره هندستان قطعه سنك
احوال حاضر مى مستعمراتك اكتساب
ايلديكى فوائد بر دليل اوله بيلير .

بوكون قطعه مذ كورده انكتره
طرف دن وجوده كتيرلش اولق اوزره
۱۵۰,۰۰۰ ميل عادى يول ايله ۲۲,۰۰۰
ميل طولنده شمشادوفر خطى ۳۰,۰۰۰
ميل طولنده تفراف خطى و ۳۶,۰۶۰
ميل طولنده قنال موجود بولمقده در .
شو مائر مدنيه وجوده كتيرمك اوزره
انكتره لك هندستانه اون مليار آلون ادخال
ايلمشدر . شوبله مهم بر سرمايه لك
برمملك اهاليلى احبا ايتك امرنده
نه قدر تاثيرانى كوريله چكى ايسه محتاج
بيان دكلدر .

معلوماتك اوروباك مستعمرات
بولتيقه سى ۱۴۹۲ سنه ميلاديه سنه قريستوف
قولونب طرف دن آمريقا قطعه سنك
كشيله باشلار .

بونار بون دن اولده ، حتى قرون اولاده
بيله استعمار بولتيقه سى جارى ايدى .
فنيكه ليلرك . فوجه ليلرك . يونانيلرك .
رومانيلرك استعمار حقده كى تشنات
وموفيتلري معلوم اولدينى كى مؤخرآ
ونديكيسلر ايله جنسوزلرك معاملات
استعماريه لر ده تاريخ شناساك خاطر
نشانيدر . لكن اكيوك تشنات استعماريه
۱۴۹۲ سنه ميلاديه سنه سكره كورولمكه
باشلامشدر . بر طرف دن اسپانيولر آمريقايى
كشك ايدر ك اوراده اراضى جديده لك
استعماريه تشنات ايلديكى حالده بر
طرف دن ده بورتكيزيلر غربى و شرقى
آفريقاده خيلى استعمارانه موفق اولوب
بالآخره هندستان طريق بحري سى ده
كشك ايتن . هندستانده مستعمرات
وجوده كتيرمشلر ايدى .

انكتره لك فرانسولر ايه بورتكيزلر
ايله اسپانيوللردن جنوق زمان سكره
مستعمرات بولتيقه سنه عطف نظر ايتكه
باشلامشدر .

ترقيات مدنيه وفيه ده وحسن اداره
ملكتمده بد طولاساچى اولان انكتره لك
مستعمرات بولتيقه سى ايلري كوتورمكده
ملل سائره بده تقدم ايلمشدر . واقعا
مذكور بولتيقه سى التزام ايتدك دن برمدت
سكره يعنى ايتك ايتد لرنده انكتره رجال
سياسيه سى ده دولت مشار اليه دن اول
مذكور بولتيقه سى التزام ايتن بورتكيزلر
ايله اسپانيوللرك خطاسنه دوجار اوله رق
بعض مستعمراتى الدن چيقارمقه مجبور
اولمشدرده شو ضايعات انكتره ايچون
بر درس عبرت اوله رق مستعمراتك
انكتره قارشى اولان رابطه لر كى كندكجه
تقويت پذير ايتكه برابر ترقيلر تايمين
ايدك جك اسباب ووسائل هر نه ايسه بحق

دوشونوب موقع اجرايه قويمقدن كرى
طورولممشدر . شو سايه ده دركه انكتره
برعصر دن برى مستعمراتى هم فوق العاده
چو غالفقه وهمده بوللري كندكجه ترقى
ايتدirmek موفق اولمش و آلرك ترقيسى
ايسه انكتره لك فوق العاده اكتساب ثروت
وانكتره لك ده صوك درجه كسب قوت
ومكنت ايلمسى مستلزم اولمشدر .

افراد اهالى به عائد خصوصى ثروتلر
كى بر قومك ثروت عموميه سى ده باليكتر
ادخار ايديلوب براقلمق ايله تزايد ايتز .
فكر كسب جلا ايلمسى آيچق ايشلدى
سايه سنده ممكن اولدينى كى ثروتلرده
باليكتر ايشلدىك شرطيله فوق العاده تزايد
ايدرلر . ثروت ايشلدىك ايچون اك
مهم وسائط دن ريسى اراضيدر . انكتره لك
مستعمراتى سايه سنده اكتساب ايلديكى
ثروت جسيمه سى بحق ثمره دار ايدم بيله جك
تشنات عظيمه سى اجرايه انكتره قطعه سى
كى بالنسبه غايت ضيق وكوچك برمملك
مساعد اوله مز . بونثروت جسيمه ايچون
غايت وسيع وبى نهايه اراضى لازمدركه
بوده آيچق مستعمرانده بولمبيلير .

ثروت مذ كوره مستعمرانده صنايعه ،
زراعت ، تجارته وسائر بيك درلو وسائط
حصول ثرونه تطبيق اوله رق كوندن
كونه نما پذير اولدق عائد اولدينى قومك
مدار تزايد قوت وشوكنى اولور .

خوشه چين اشعار عثمانيه

جنتمكان سلطان سايه خان اول زمانلرى
شعر اى بنامندن مناسرتى جلال جليليك
آنارندن :

املك اوچن جام مى ايج سن دى قانك آنك
شهلوندم حكم شرعيدر مقرر قانه قان
قابل تشبيه اولوردى وجهك باده نظر
ماحصل بوزى چيچكلى اولمسيدي كلستان

برغزلندن :

دبر من بولمده اولمين ايرمن وصاله
جاء سنك بوسوزلرك آدملى اولدوير
عنبيله مهر حسك ايكن عالمك كوزى
سنسز كوريرمى عالمى هيچ آدمك كوزى

(جليلى) تك برغزليدر :

قصر قدر ك اوج كيوان ايله بيسان اولدى طوت
شمسه ايوآن آكاخورشيدر خشان اولدى طوت
چون هين خار جفادر باغ دمرك حاصلى
هر طوف جولا نكهك بر باغ و بستان
اولدى طوت

عاقبت برباد اولور عالمده عمر وعز وجاه
اوركى دولت سريرنده سايمان اولدى طوت
چونكه واقف اوليور سبن لى معاه سربنه
وار براق فكر تكمه عرشى ميدان اولدى طوت

جوانى :

غنچه به اول لعل در بوشى نيجه تشبيه ايدم
غنچه آيچق برده ندركه آنك دندانى يوق
شول كوكل كه آنده شوق وعشق دن بوقدر اثر
بر خراب آباءه بكنزركم آنك عمرانى يوق
دفتر و ديوانه صيغمر هانكي بر سبن ديسم
محت و دردك جوانى حدى يوق پايانى يوق

جورى :

عزم ايلسه نه جانبه اول كعبه اميد
قبله نما كى يورك دتر اوسته

جامى :

جائى واردر آتش عشقكه سوزان اوليه
دلى وار سوداى زلفكه پريشان اوليه
كلشن عالمده ال جك اول كوزلدىن كيم كوكل
سرو كى سر فراز و بك دامن اوليه

سنگله سويلشهلم . . .

اولجه هر طرف آلوده نجوم صفا
ويرنجه هر بره نزهت بهار دل آرا
كيدنجه كلشنه هر كس سنك ايله احرا
جيقوبده كوكلره كرمك ، اميد جلوه نما
« سنگله سويلشهلم كل ، بهارى سويلشهلم »

فرب ايتده در ترك عشق ايله اجلم
يازىق دكلى . . . بكا سويله مهر بى بدلم
ترحم ايله فقط قبره كيرمده دن ايلم
طبيعت اويقوده بهوش ايكن همان كوزلم
« سنگله سويلشهلم ، ماجرا بى سويلشهلم »

سرور ايچنده بوكون هر طرف تزيه و بديع
مزمهر اولدى سما . . . بك فرختار ربيع
كورك سايى موصف اولان هزار رفيع
ديبور بو آرى تنزه لره غريب و خجيع
« كلكده مشجر (زهنده) عشق سويلشهلم »

سنگله سويلشهلم ماضى غمى ، دلدار !
بى اوزن ، بى نغوىف ايدن غرامى ، نكار !
سنگله سويلشهلم ديكه سون بى ازهار
مكده كابه محزون عشقه سز ، اى بار !
« بهارى ، عشق محبى او يرده سويلشهلم »
جواد رفيعى